

Prima instanță: E. Palanciuc

dosarul nr.3ra-260/17

(Judecătoria Centru, mun. Chișinău)

Instanța de apel: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, V. Pruteanu

(Curtea de Apel Chișinău)

Î N C H E I E R E

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandru Ursu moștenitor a lui Sava Ursu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sava Ursu împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Larisa Ursu, Alexandru Ursu, Radu Ursu, Silvia Ursu, Nicolae Ursu cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii și deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 prin care a fost respins demersul intervenientului accesoriu Alexandru Ursu cu privire la suspendarea procesului în legătură cu decesul apelantului Sava Ursu până la determinarea succesorului său în drepturi, casată integral hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 martie 2016 și emisă o încheiere prin care a fost încetat procesul,

c o n s t a t ă :

La 22 mai 2014, Sava Ursu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău filiala ÎS ”Cadastru” cu privire la obligarea efectuării completării în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 01002170163, str. Cișmele 12, proprietar Sava Ursu și a introduce în Registrul bunurilor imobile construcțiile cu nr. cadastral 01002170163.04 și beciul nr.4.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este proprietarul imobilului de pe strada Cișmele 12, mun. Chișinău.

Invocă că, conform acordului de construire nr.3/61 din 27 ianuarie 1961, a hotărârii Comitetului executiv Lenin nr. 11/4.2 din 13 iunie 1978 și a hotărârii Comitetului executiv Lenin nr. 10/4 din 15 iulie 1986, menționate în adeverința cu nr. 12419 pentru dreptul de a stăpâni clădiri din 26 aprilie 1991, eliberat de către oficiul Cadastral al orașului Chișinău, a stăpânit clădirile care intrau în componența imobilului

de pe str. Cișmele 12, mun. Chișinău și anume conform adeverinței nr. 12419: A - casa de locuit, 1 - șură, 4 - beci, II - toaleta, 3 - bucătărie de vară. 5 - garaj, gard și poartă.

Menționează că la trecerea construcțiilor în registrul bunurilor imobile n-au fost trecute toate construcțiile acestuia, și anume: beciul nr.4, sursa nr. 1.

Afirmă că la emiterea deciziei nr. 5/35-9 din 17 septembrie 2012, au fost eliberate de către OCT Chișinău planurile cadastrale geometrice, actele de inspectare pentru privatizarea lotului din str. Cișmele 12/1, mun. Chișinău, arătând că aceste construcții inclusiv și beciul sunt neautorizate, cu toate că beciul este autorizat și construit odată cu casa. Totodată au fost eliberate planuri cadastrale unde amplasarea beciului nu corespunde realității. Amplasarea beciului din planul cadastral nu coincide cu amplasarea beciului din adeverința nr. 12419, în așa fel hotarele lotului Cișmele 12/1 stabilite de către Primăria mun. Chișinău se suprapun pe beci.

Indică că la 14 aprilie 2014, s-a adresat cu cerere către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău ÎS „Cadastru” pentru efectuarea completărilor în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 01002170163 și anume de a introduce în Registrul bunurilor imobile construcțiile cu nr. cadastral 01002170163.04 și beciul nr. 4.

La 07 mai 2014, prin răspunsul ÎS “Cadastru”, i s-a comunicat că cererea acestuia din 14 aprilie 2014, nu poate fi examinată deoarece asupra bunului imobil din str. Cișmele 12, mun. Chișinău, este aplicat sechestru în baza încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 martie 2013.

Nu este de acord cu acest răspuns și consideră că prin acest refuz i-a fost lezat dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 01002170163, deoarece construcțiile accesorii au fost construite odată cu casa de locuit, iar eroarea a comis-o Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, urmînd să o înlăture.

Cere Sava Ursu obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău filiala ÎS ”Cadastru” de a efectua completări în Registrul bunurilor imobile privind înregistrarea accesoriilor: bucătăria de vară cu numărul cadastral 01002170163.04 și beciul nr. 4 ce aparțin bunului imobil cu nr. cadastral 01002170163, din str. Cișmele 12, mun. Chișinău proprietar Sava Ursu și a introduce în Registrul bunurilor imobile construcțiile cu nr. cadastral 01002170163.04 și beciul nr.4.

Prin încheierile Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 august 2014 și din 10 decembrie 2014, au fost admiși în proces în calitate de intervenienți accesorii Larisa Ursu, Alexandru Ursu, Radu Ursu, Silvia Ursu și Nicolae Ursu.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 martie 2016, acțiunea înaintată de Sava Ursu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 22 aprilie 2016, avocatul Dorin Cimil în interesele lui Sava Ursu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 martie 2016 și emiterea unei noi

hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea înaintată de Sava Ursu, cu încasarea cheltuielilor de judecată din contul intimatului.

În ședința instanței de apel, avocatul Dorin Cimil în interesele lui Alexandru Ursu a solicitat înlocuirea părții în proces Sava Ursu cu succesorul său în drepturi Alexandru Ursu și suspendarea examinării cauzei în apel în legătură cu decesul apelantului Sava Ursu, pînă la determinarea succesorului său în drepturi, invocând că reclamantul-apelant Sava Ursu la data de 23 mai 2016 a decedat, iar prin certificatul de calitate de moștenitor se atestă că Alexandru Ursu are calitatea de moștenitor testamentar al averii lui Sava Ursu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 s-a admis cererea intervenientului accesoriu Alexandru Ursu cu privire la suspendarea examinării cauzei în apel în legătură cu decesul părții în proces Sava Ursu, pînă la determinarea succesorului său în drepturi. Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sava Ursu împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău filiala ÎS ”Cadastru”, intervenienți accesorii Larisa Ursu, Alexandru Ursu, Radu Ursu, Silvia Ursu și Nicolae Ursu cu privire la contestarea acțiunilor ilicite și obligarea efectuării completărilor în Registrul bunurilor imobile, a fost suspendat pînă la determinarea succesorului în drepturi a defunctului Sava Ursu.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016 s-a admis recursul declarat de Nicolae Ursu. S-a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 s-a respins demersul înaintat de intervenientul accesoriu Alexandru Ursu cu privire la suspendarea procesului în legătură cu decesul apelantului Sava Ursu, pînă la determinarea succesorului său în drepturi, ca fiind neîntemeiat, din motiv că raportul juridic litigios nu permite succesiunea în drepturi.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 a fost admis apelul declarat de către Sava Ursu pe alte temeuri decît cele invocate în cererea de apel, casată hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 martie 2016 și emisă o încheiere prin care a fost încetat procesul în cauza dată din motiv că raportul juridic litigios nu permite succesiunea în drepturi.

În opinia sa, instanța de apel a reținut că drept întemeiat demersul reprezentantului intimatului Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS ”Cadastru”, Nadejda Crăciun cu privire la încetarea procesului în cauza dată în legătură cu decesul reclamantului Sava Ursu, ca urmare că raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi, reieșind din următoarele motive.

La 22 mai 2014, Sava Ursu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău filiala ÎS "Cadastru" cu privire la obligarea efectuării completării în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 01002170163, str. Cișmele 12, proprietar Sava Ursu și a introduce în Registrul bunurilor imobile construcțiile cu nr. cadastral 01002170163.04 și beciul nr.4, nefiind de acord cu răspunsul OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” din 07 mai 2014, considerând că îi sunt lezate direct drepturile sale ca proprietar asupra construcțiilor accesorii enunțate, care au fost construite odată cu casa de locuit.

A stabilit instanța de apel că Sava Ursu a decedat la 23 mai 2016, fapt confirmat prin copia certificatului de deces cu nr.2145 din 24 mai 2016.

În conformitate cu prevederile art. 265 lit.f) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care partea în proces persoană fizică decedează și raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

Intentarea procesului civil are loc la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim, rezultând din prevederile art. 7 Cod de procedură civilă.

Sucesiunea procesuală ca instituție a dreptului procesual civil, reglementează trecerea drepturilor și obligațiilor procesuale de la o persoană (predecesor) la alta (succesor în drepturi procesuale). Succesiunea procesuală are loc doar în cazurile când este posibilă succesiunea în drepturile materiale.

Conform art. 1446 Cod civil, în patrimoniul succesoral nu se includ drepturile și obligațiile patrimoniale care poartă caracter personal și care pot aparține doar celui ce a lăsat moștenirea și nici drepturile și obligațiile, prevăzute de contract sau de lege, care sînt valabile numai în timpul vieții celui ce a lăsat moștenirea și care încetează la decesul lui.

În speță, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a reținut că prezentul raport juridic nu admite succesiunea în drepturi, în condițiile cînd litigiul poartă un caracter personal pentru Sava Ursu și ține de contestarea actului administrativ, la caz nefiind de acord cu răspunsul OCT Chișinău primit la 07 mai 2014 cu privire la refuzul OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a efectua completări în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 01002170163, str. Cișmele 12, proprietar Sava Ursu și de a introduce în Registrul bunurilor imobile construcțiile accesorii cu nr. cadastral 01002170163.04 și beciul nr. 4.

Astfel, instanța de apel a conchis că dreptul reclamantului-apelant Sava Ursu care a decedat, cu privire la contestarea refuzului OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” de a efectua completări în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral 01002170163, str. Cișmele 12, proprietar Sava Ursu și de a introduce în Registrul bunurilor imobile

construcțiile cu nr. cadastral 01002170163.04 și beciul nr. 4, poartă un caracter personal și care conform art. 1446 Cod civil nu poate fi transmis prin moștenire, din care motiv nu poate fi admisă succesiunea în drepturi prevăzută de art.70 CPC.

În atare circumstanțe, nu poate fi dispusă decât încetarea procesului civil, or, continuarea acestuia în lipsa reclamantului decedat contravine normelor de drept, în condițiile când nu este admisă succesiunea în drepturi în astfel de litigii, cu admiterea apelului depus pe alte temeuri decât cele invocate.

La 13 ianuarie 2017, Alexandru Ursu a declarat recurs împotriva încheierii și deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2016 și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului Alexandru Ursu moștenitorul lui Sava Ursu a indicat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 7, 70, 265 lit. f) CPC și art. 1446 Codul civil și nu a motivat din care considerente raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi pe cauză de moarte. Consideră că litigiul în cauză nu se referă la un drept personal al reclamantului, dar la dreptul de proprietate asupra unor bunuri imobile care, potrivit art. 1444 Codul civil se include în patrimoniul succesoral, iar instanța urma să aplice în speță prevederile art. 1444 Codul civil.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că încheierea și decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 a fost expediată părților la 06 decembrie 2017, iar la 13 ianuarie 2017, adică în termenul prevăzut de lege, Alexandru Ursu moștenitor a lui Sava Ursu a depus cererea de recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară,

sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Ursu moștenitor a lui Sava Ursu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Argumentul invocat în recurs precum că, instanța de apel la emiterea încheierii și deciziei contestate a aplicat greșit normele de drept material și au încălcat normele de drept procedural nu poate fi reținut, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de instanța de apel și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept, ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atât în prima instanță cât și instanța de apel, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Alexandru Ursu moștenitor a lui Sava Ursu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Alexandru Ursu moștenitor a lui Sava Ursu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Gervas

Iurie Bejenaru